

Čerešne Lake
Bratislava
Architekti Šebo Lichý

Dúbravský stravec čerešní dozrel

Zuzana Tóthová

Genius loci

Genius loci alebo duch miesta je vyjadrením jedinečnosti atmosféry, danosti aj spojivosti s históriou pre určité miesto či lokalitu. Je to stopa, ktorou miesto dýcha, jeho príbeh a história. Väčšina obyvateľov Dúbravky o čerešňovej histórii a genu loci svojho bydliska zrejme ani nemá vedomosť. Dúbravka bola kedysi obec, kde sa dariov ovocinárstvu a čerešne sa vyvážali až do Prahy. Najväčší rozsah nadobudol vývoz po prvej svetovej vojne, keď sa stali významnou obchodnou komoditou, ktorá vylepšovala rozpočet mnohých rodín. Veľké sady boli aj v chotárnej časti Krčace, čo je dnešná lokalita projektu Čerešne. Oberačky aj samotný vývoz boli vážnou spoločenskou udalosťou – v bratislavskej Dúbravke si dokonca dodnes pravidelne pripomínajú tradíciu a históriu pestovania a zberu čerešní na tzv. Čerešňovom juniálese.

Priestorové súvislosti

Dúbravka, ako samostatná obec, si po niekoľko storočí zachovávala vidiecky ráz, ktorý sa tu uchoval aj po pripojení obce k Bratislave v roku 1946. Podstatnejšie zmeny nastali až v sedemdesiatych rokoch rozsiahlou výstavbou prevažne panelových stavieb. Sídliisko so 14 300 bytmi kontrastovalo nielen s okolitou prírodou, s romantickými chodníkmi, pozoruhodnou flórou a faunou, ale aj so zachovalými historickými pamiatkami a ďalšími pozoruhodnosťami.

V súčasnosti je Dúbravka modernou časťou mesta s dostupnou, pomerne bohatou občianskou vybavenosťou a blízkymi rekreačnými plochami, čo z neho v ostatných rokoch robí vyhľadávané miesto pre bývanie. Veď nakoniec Dúbravka a Karlova Ves neboli úplne obyčajné sídliská! Koncom šesťdesiatych rokov boli plánované ako vzorové satelitné mestá voči Bratislave. Urbanistická koncepcia satelitných miest bola v tom období pomerne rozšírená.

Jasne založená osnova Dúbravky, ovplyvnená morfológiou terénu a dnes už určená aj líniou diaľnice, dáva predpoklady pre jej rozširovanie hlavne severojužným smerom. Bytový komplex Čerešne postupne vzniká na juhu Dúbravky, na mieste pôvodnej záhradkárskej oblasti v kontakte s lesným masívom Sitiny a urbanisticky akceptuje napojenie na prostredie, keď sa komplex otvára smerom k lesoparku a futbalovému športovému areálu. Architekti po realizácii prvej etapy projektu Čerešne, keď do svahovitého terénu vložili prvé dve línie domov, pokračujú v druhej etape ďalšími dvoma líniami s ukončením akcentujúcou 17-podlažnou vežou v najnižšom bode pozemku.

Krivky línii domov aj v druhej etape svojím tvarom sledujú tvarové usporiadanie terénu, medzi domami vznikajú pohodlné a príjemné susedské priestory, ktoré smerom k budúcim líniam celého komplexu tohto projektu ponechávajú priehľadnosť i priechodnosť a po realizácii kompletného projektu (plánovaná je aj tretia etapa) avizujú vznik ešte bohatšieho architektonického prostredia.

Projekt Čerešne vzniká teda postupne, v etapách realizovaných jedným investorom. Jednotlivé etapy sú medzi sebou koordinované a vzniká tak logický urbanistický celok. Realizáciou každej ďalšej etapy dochádza k prepojeniu existujúcich dopravných i peších trás a verejných i poloverejných priestorov. Druhá etapa – projekt Čerešne Lake – urbanisticky nadväzuje na predchádzajúcu etapu realizovaného obytného súboru (Čerešne Living) a pokračuje s tvorbou otvorených vnútroblokov s peším prepojením naprieč celým súborom objektov oboch etáp, čo definuje urbanistický zámer komplexnosti súboru Čerešne – akési pomyselné previazanie čerešní do jedného strapca.

Architektúra

Pri nie tak dávnom štúdiu podkladov a rešeršovaní pre recenziu prvej etapy rezidenčnej štvrť Čerešňová som pri skladaní mozaiky informácií o bytovom komplexe, o čerešňovej minulosti Dúbravky a o pohľade architektov/developerov na súčasné bývanie potrebovala vnútorne pre seba nájsť ideu, ktorá naplní architektúru komplexu a spája ju do jedného celku, keďže architektonický výraz jednotlivých domov prvej etapy obytnej štruktúry bol pomerne rôznorodý.

Dnes siahli architekti po umiernennejšom architektonickom jazyku. Farebnosť a materialita zostávajú tón v tóne v palete béžových a sivých odtieňov a zjednocuje sa čiastočne aj forma zábradlí, lodžii a balkónov. Napriek tomu majú všetky budovy v nových Čerešňavách svoju identitu, atmosféru a niečo, čo tvorí ich špecifický dizajn. Neopakuje sa tu rovnaký typ architektúry. Raz sú to lodžie, inokedy odvážne vysunuté dosky balkónov, niekde pozdĺžne pásy balkónov s tieniacimi posuvnými prvkami, ktoré dávajú domom ich špecifický charakter.

Dispozícia

Hmotovým riešením sa Čerešne od zástavby pôvodných sídlisk odlišujú a fasády objektov, zámerne členitejšie, takisto deklarujú snahu architektov o odbúranie anonymity monotónnych obytných

komplexov aj o individuálny prístup k riešeniu dispozícií jednotlivých bytov. Vnútorne usporiadanie objektov je rôzne. V zásade je tvorené piatimi komunikačnými jadrami so vstupom z ulice, z vnútorného dvora alebo zo spoločnej garáže. V tomto bol pre architektov určite veľkou výhodou terén, kedy sa do podzemných garáží dá vstupovať priamo z ulice, bez použitia priestorovo náročných rámp. Objekty disponujú bytovými jednotkami kategórie od 1-izbových až po 5-izbové byty a byty s predzáhradkami, ktoré sú v najvyššej línii domov riešené ako mezonety. Zároveň aj orientácia domov dlhšími fasádami vo východno-západnom smere prispieva ku kvalitným bytovým dispozíciám. Byty majú zabudovaný rozvod pre napojenie klimatizácie a v prípade záujmu sú vytvorené priestory pre umiestnenie vonkajších jednotiek pre jednotlivé byty. Domy sú riešené vo forme bodových bytových domov, v kombinácii s chodbovým riešením.

Architekti pokračujú aj vo flexibilitě pri návrhoch spoločných priestorov. Tak ako v prvej etape, tak aj v tejto druhej bolo dôvodom vytvorenie podmienok pre vznik komunity, ktorá by mala v nových susedstvách fungovať. Komunitný duch celého areálu posilňuje samotná diverzita vnútroblokov, ale aj riešenie vertikálnych komunikačných jadier v niektorých domoch. Horná línia má dispozičné riešenie založené na báze chodbového bytového domu s otvorenými komunikačnými jadrami, ktoré majú na jednotlivých podlažiach

Situácia

integrované terasy pre malé stretnutia alebo hry detí. Úmerne tomu sú terasy vybavené architektmi navrhnutým mobiliárom, čo je umožnené práve z dôvodu, že architekti sú súčasne aj developermi projektu. Vnútrobloky vytvárajú komplex zón vymedzených na oddych a voľný čas pre rôzne vekové kategórie.

Udržateľnosť

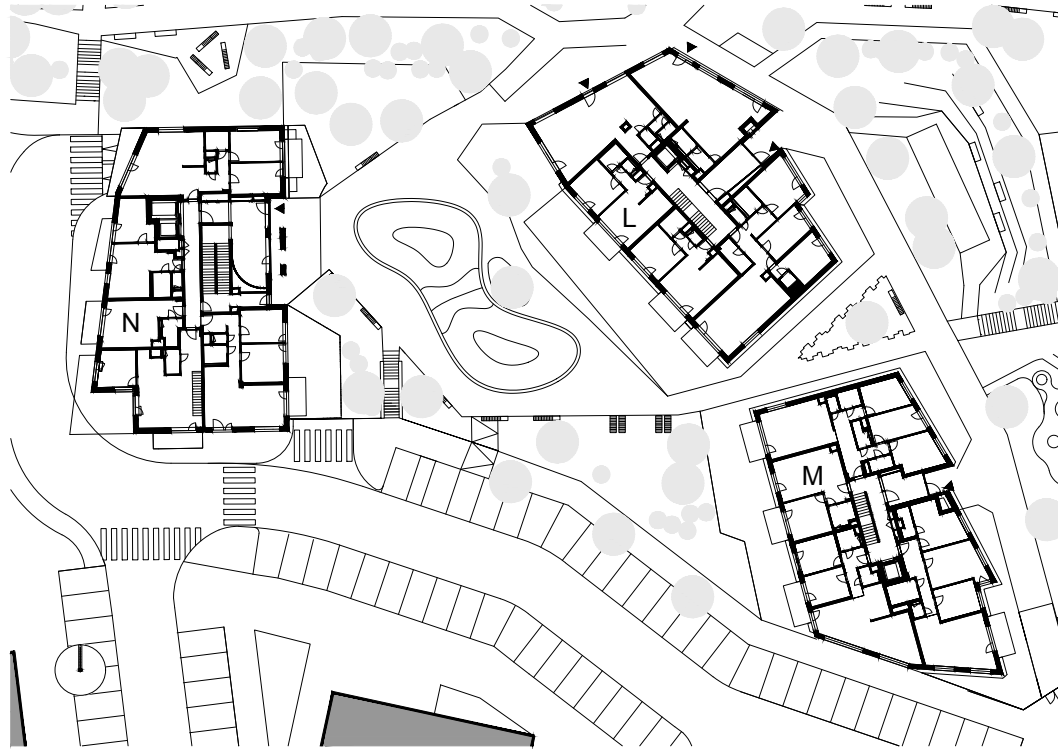
V prudkom svahu celého územia rezidenčnej štvrte osadili architekti umne jednotlivé domy viac-menej na rovine a v teréne ich prepojili polootevorenými dvormi, ktorých detailný návrh a realizácia boli súčasťou projektu. Pri uvažovaní o udržateľnosti je to jednoznačná výhoda a podpora projektu v tomto smere. Pri udržateľnosti projektu v zmysle univerzálneho navrhovania pre všetkých je terén, samozrejme, prekážkou. V tomto prípade sú všetky úrovne vnútroblokov prístupné aj výťahmi z garáží a cez jednotlivé komunikačné jadrá domov. Pri vnútrobloku s najväčším výškovým rozdielom je s citom použité nielen schodisko, ale aj chodník so sklonom rampy. Tento je síce bez akejkoľvek medzipodesty, ale je nápomocný pri pohybe v teréne. Adaptabilné byty taktiež neboli témou v riešení tejto rezidenčnej štvrte, ale napriek tomu pri pomerne veľkoryso riešených dispozíciách kúpeľní s integrovaným WC má veľa bytov možnosť úpravy s adaptáciou bytu na bezbariérové používanie.

A na záver – čerešne

Práca s motívom čerešní prestupuje objektami aj v interiéri. Opäť tak, ako to je v prvej etape, tak aj v druhej etape Čerešní ide o identifikáciu jednotlivých domových vstupov a komunikácií. Architekti aj tu využili prácu s výtvarným dielom a každá sekcia má vlastnú identitu komunikačného jadra vo forme mozaiky či reliéfu vo vstupnej hale s rôznou farebnosťou a mierou abstrakcie motívu čerešní.

Novovznikajúca rezidenčná štvrť je definovaná špecifickým architektonickým rukopisom, s rozsiahlou zelenou oddychovou zónou, so službami, s ihriskami, vodnou plochou, a to všetko v kombinácii s úmerným množstvom mestotvorných prvkov. Táto moderná obytná štvrť inšpirovaná svetovými trendmi rezidenčného developementu zvyšuje Dúbravku k premene na plnohodnotnú udržateľnú a atraktívnu mestskú časť.

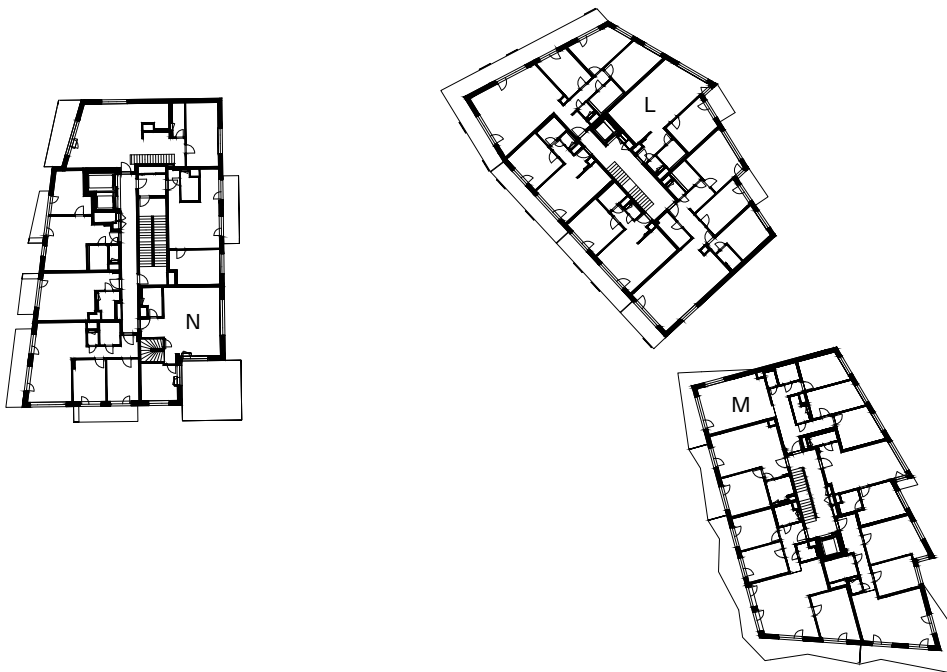

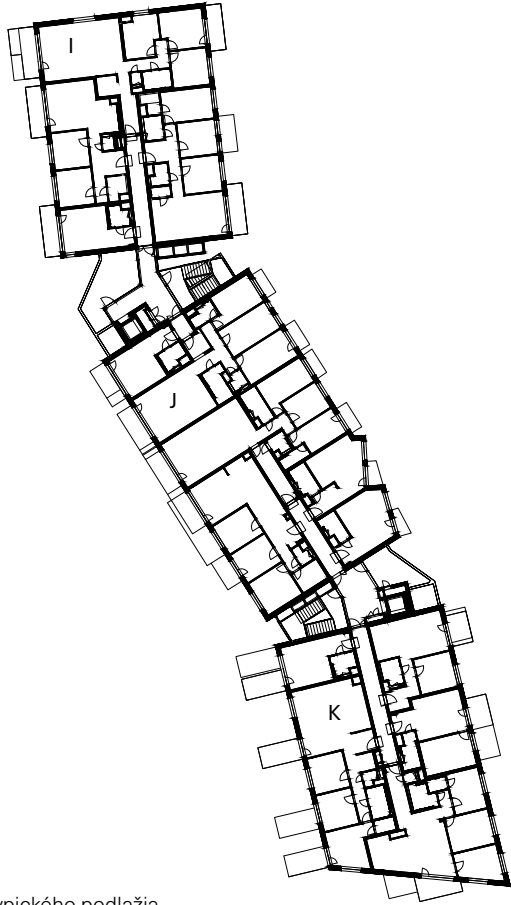

Pôdorys 1. NP

Pôdorys 1. NP

Pôdorys typického podlažia

Čerešne Lake

Bratislava-Dúbravka, ulica Polianky a Pod Čerešňami

Autori: Tomáš Šebo, Igor Lichý, Juraj Mihálik, Aleš Hradecký, Imrich Vaško, Emanuel Zatlukaj, Juraj Murín, Dominika Podolská, Jakub Vydra, Branislav Groch

Spolupráca: Juraj Fabrici, Patrik Bartas, Teodor Pongo, Sofia Lichvárová, Miroslava Šišková,

Katarína Frivaldská, Denisa Pavkovček Šťastná, Katarína Filipková, Andrea Moravčíková, Matúš Godiš

Investor: ITB Development, a. s.

Návrh: 2016 – 2020

Realizácia: 09. 2019 – 12. 2022

Plocha pozemku: 13 906 m²

Zastavaná plocha: 3 274 m²

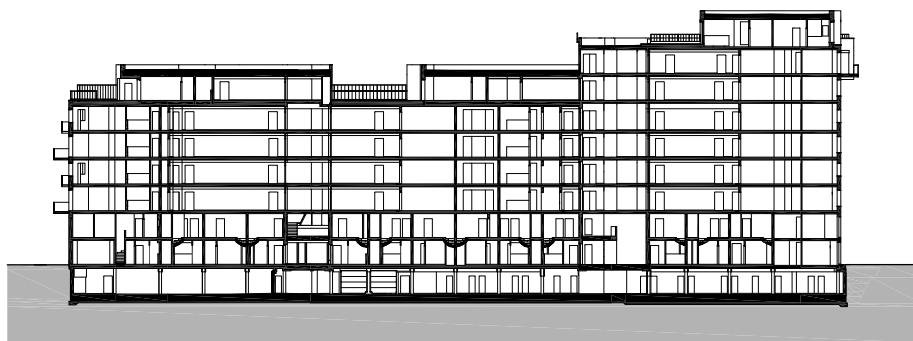
Úžitková plocha: 22 794 m² (nadzemná aj podzemná časť)

Obstavaný priestor: 104 713 m³

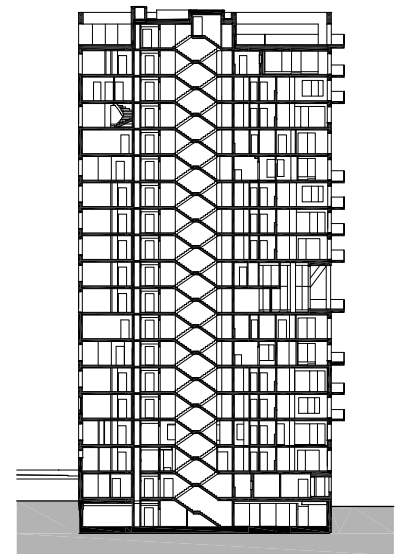
Investičné náklady: 50 mil. eur

Foto: Tomáš Manina

Rez objektmi I, J, K

Rez objektom N